The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following thirty-seven representative MSS—18, 35, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1503, 1548, 1617, 1637, 1725, 1732, 1761, 1855, 1864, 1865, 1892, 1897, 2080, 2352, 2431, 2466, 2554, 2587 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. It goes without saying that the base text is that of the family archetype, empirically determined. 928, 1864, 2554 and 2723 have no variants.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ[1]

[Salutation]

1.1 Παυλος, αποστολος Ιησου Χριστου δια θεληματος Θεου, τοις ἁγιοις τοις ουσιν εν Εφεσω,
και πιστοις εν Χριστω Ιησου: 2 Χαρις ὑμιν και ειρηνη απο Θεου Πατρος ἡμων και Κυριου
Ιησου Χριστου.

[Some concentrated theology]

[A paean of doctrinal praise]

1.3 Ευλογητος ὁ Θεος και Πατηρ του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ὁ ευλογησας ἡμας[2] εν
παση ευλογια πνευματικη εν τοις επουρανιοις εν Χριστω· 4 καθως εξελεξατο ἡμας εν αυτω
προ καταβολης κοσμου, ειναι ἡμας ἁγιους και αμωμους κατενωπιον αυτου, εν αγαπη,
5 προορισας ἡμας εις υἱοθεσιαν δια Ιησου Χριστου, εις αυτον, κατα την[3] ευδοκιαν του
θεληματος αυτου, 6 εις επαινον δοξης της χαριτος αυτου, εν ᾗ εχαριτωσεν ἡμας εν τω
ηγαπημενω·[4] 7 εν ᾧ εχομεν την απολυτρωσιν δια του αἱματος αυτου, την αφεσιν των
παραπτωματων, κατα τον πλουτον της χαριτος αυτου, 8 ἧς επερισσευσεν εις ἡμας[5] εν παση
σοφια και φρονησει, 9 γνωρισας ἡμιν το μυστηριον του θεληματος αυτου, κατα την ευδοκιαν
αυτου ἣν προεθετο εν αυτω, 10 εις οικονομιαν του πληρωματος των καιρων,
ανακεφαλαιωσασθαι τα παντα εν τω Χριστω—τα επι τοις ουρανοις και τα επι της γης—εν
αυτω,[6] 11 εν ᾧ και εκληρωθημεν, προορισθεντες κατα προθεσιν[7] του τα παντα ενεργουντος
κατα την βουλην του θεληματος αυτου, 12 εις το ειναι ἡμας εις επαινον της δοξης αυτου,
τους προηλπικοτας εν τω Χριστω· 13 εν ᾧ και, ἡμεις[8] ακουσαντες τον λογον της αληθειας[9]—
το ευαγγελιον της σωτηριας ὑμων·[10] εν ᾧ, και πιστευσαντες, εσφραγισθητε τω Πνευματι της
επαγγελιας τω Ἁγιω, 14 ὅς εστιν αρραβων της κληρονομιας ἡμων εις απολυτρωσιν της
περιποιησεως, εις επαινον της δοξης αυτου.

[Some doctrinal praying]

15 Δια τουτο καγω, ακουσας την καθ' ὑμας πιστιν εν τω Κυριω Ιησου και την αγαπην
την εις παντας τους ἁγιους, 16 ου παυομαι ευχαριστων ὑπερ ὑμων, μνειαν ὑμων ποιουμενος
επι των προσευχων μου: 17 ἱνα ὁ Θεος του Κυριου ἡμων, Ιησου Χριστου, ὁ Πατηρ της δοξης,
δωη ὑμιν πνευμα σοφιας και αποκαλυψεως εν επιγνωσει αυτου, 18 πεφωτισμενους[11] τους
οφθαλμους της καρδιας ὑμων,[12] εις το ειδεναι ὑμας τίς εστιν ἡ ελπις της κλησεως αυτου, και
τίς ὁ πλουτος της δοξης της κληρονομιας αυτου εν τοις ἁγιοις, 19 και τί το ὑπερβαλλον
μεγεθος της δυναμεως αυτου εις ἡμας[13] τους πιστευοντας, κατα την ενεργειαν του κρατους της

[1] Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.
[2] ημας || --- 2466 [homoioteleuton]
[3] την || --- 2431
[4] ηγαπημενω || ἡγαπημενω 1248 || ἀγαπημενω 1892
[5] ημας || υμας 757
[6] εν αυτω || --- 1503
[7] προθεσιν || προσωπον 1892
[8] ημεις || υμεις [40%] 604,1075,1637,1761,2080,2587
[9] αληθειας || 1 και 2431
[10] υμων || ημων 604,1249,2080,2431
[11] πεφωτισμενους || πεφωτισμεμενους 757 (from one line to the next)
[12] υμων || ημων 986
[13] ημας || υμας 986

ισχυος αυτου 20 ἣν ενηργησεν εν τω Χριστω εγειρας αυτον εκ των[1] νεκρων και εκαθισεν εν
δεξια αυτου, εν τοις επουρανιοις, 21 ὑπερανω πασης αρχης και εξουσιας και δυναμεως και
κυριοτητος—και παντος ονοματος ονομαζομενου, ου μονον εν τω αιωνι τουτω αλλα και εν τω
μελλοντι. 22 Και παντα ὑπεταξεν ὑπο τους ποδας αυτου, και αυτον εδωκεν κεφαλην ὑπερ
παντα τη Εκκλησια, 23 ἡτις εστιν το σωμα αυτου, το πληρωμα του τα παντα εν πασιν
πληρουμενου.[2]

[Our position in Christ]

2.1 Και ὑμας,[3] οντας νεκρους τοις παραπτωμασιν και ταις ἁμαρτιαις, 2 εν αἷς ποτε
περιεπατησατε, κατα τον Αιωνα του κοσμου τουτου, κατα τον αρχοντα της εξουσιας του
αερος, του πνευματος του νυν ενεργουντος εν τοις υἱοις της απειθειας· 3 εν οἷς και ἡμεις
παντες[4] ανεστραφημεν ποτε εν ταις επιθυμιαις της σαρκος ἡμων, ποιουντες τα θεληματα της
σαρκος και των διανοιων, και ημεν τεκνα φυσει οργης, ὡς και οἱ λοιποι. 4 Ὁ δε Θεος—
πλουσιος ων εν ελεει, δια την πολλην αγαπην αυτου ἣν ηγαπησεν ἡμας, 5 και οντας ἡμας[5]
νεκρους[6] τοις παραπτωμασιν—συνεζωοποιησεν τω Χριστω (χαριτι εστε σεσωσμενοι) 6 και
συνηγειρεν και συνεκαθισεν εν τοις επουρανιοις εν Χριστω Ιησου, 7 ἱνα ενδειξηται εν τοις
αιωσιν τοις επερχομενοις τον ὑπερβαλλοντα πλουτον της χαριτος αυτου, εν χρηστοτητι εφ’
ἡμας εν Χριστω Ιησου. 8 Τη γαρ χαριτι εστε σεσωσμενοι, δια της πιστεως—και τουτο ουκ εξ
ὑμων, Θεου το δωρον—9 ουκ εξ εργων, ἱνα μη τις καυχησηται.[7] 10 Αυτου γαρ εσμεν ποιημα,
κτισθεντες εν Χριστω Ιησου επι εργοις αγαθοις, οἷς προητοιμασεν[8] ὁ Θεος ἱνα εν αυτοις
περιπατησωμεν.

[Once far, now near in Christ]

11 Διο, μνημονευετε ὁτι ὑμεις ποτε τα εθνη εν σαρκι—οἱ λεγομενοι ακροβυστια[9] ὑπο
της λεγομενης περιτομης (εν σαρκι χειροποιητου)[10]—12 ὁτι ητε εν τω καιρω εκεινω χωρις
Χριστου, απηλλοτριωμενοι της πολιτειας του Ισραηλ και ξενοι των διαθηκων της επαγγελιας,
ελπιδα μη εχοντες και αθεοι εν τω κοσμω. 13 Νυνι δε εν Χριστω Ιησου ὑμεις οἵ ποτε οντες
μακραν εγγυς εγενηθητε εν τω αἱματι του Χριστου.

[Two into one]

14 Αυτος γαρ εστιν ἡ ειρηνη ἡμων, ὁ ποιησας τα αμφοτερα ἑν και το μεσοτοιχον[11]
του φραγμου λυσας, 15 την εχθραν εν τη σαρκι αυτου, τον νομον των εντολων[12] εν
δογμασιν[13] καταργησας, ἱνα τους δυο κτιση εν ἑαυτω εις ἑνα καινον ανθρωπον (ποιων
ειρηνην),[14] 16 και αποκαταλλαξη τους αμφοτερους εν ἑνι σωματι τω Θεω δια του σταυρου
(αποκτεινας την εχθραν εν αυτω). 17 Και ελθων ευηγγελισατο ειρηνην ἡμιν, τοις μακραν και
τοις εγγυς, 18 ὁτι δι’ αυτου εχομεν την[15] προσαγωγην οἱ αμφοτεροι εν ἑνι Πνευματι προς
τον Πατερα.

19 Αρα ουν, ουκετι εστε ξενοι και παροικοι, αλλα συμπολιται των ἁγιων και
οικειοι[16] του Θεου, 20 εποικοδομηθεντες επι τω θεμελιω των αποστολων και προφητων, οντος

---

[1] των || --- [20%] 328
[2] πληρουμενου || πληρωμενου 1617
[3] υμας || ημας [10%] 328,394,1761
[4] παντες || --- 1617
[5] ημας || --- 394,1637
[6] ημας νεκρους || ~ 21 2466
[7] καυχησηται || καυχησητε 1075
[8] προητοιμασεν || προητημασεν 394
[9] ακροβυστια || ακροβιστια 1248
[10] χειροποιητου || αχειροποιητου 2587
[11] μεσοτοιχον || μεσοτειχον 2431
[12] εντολων 1892c || 1 αυτου 1892
[13] δογμασιν || δογματι 2466
[14] ειρηνην || ειρηνης 604
[15] την || --- 1732
[16] οικειοι || οικοιοι 2352

ακρογωνιαιου[1] αυτου Ιησου Χριστου· 21 εν ᾧ πασα[2] οικοδομη, συναρμολογουμενη, αυξει[3] εις
ναον ἁγιον εν Κυριω· 22 εν ᾧ και ὑμεις συνοικοδομεισθε εις κατοικητηριον[4] του Θεου εν
πνευματι.

[The 'secret' revealed to Paul]

3.1 Τουτου χαριν εγω, Παυλος, ὁ δεσμιος του Χριστου Ιησου ὑπερ ὑμων των εθνων—2 ει γε
ηκουσατε την οικονομιαν της χαριτος του Θεου της δοθεισης μοι[5] εις ὑμας, 3 ὁτι κατα
αποκαλυψιν εγνωρισεν μοι το μυστηριον (καθως προεγραψα εν ολιγω, 4 προς ὃ δυνασθε,
αναγινωσκοντες, νοησαι την συνεσιν μου εν τω μυστηριω του Χριστου), 5 ὃ ἑτεραις γενεαις
ουκ εγνωρισθη τοις υἱοις των ανθρωπων, ὡς νυν απεκαλυφθη τοις ἁγιοις αποστολοις αυτου
και προφηταις εν Πνευματι: 6 ειναι τα εθνη συγκληρονομα και συσσωμα και συμμετοχα της
επαγγελιας αυτου εν τω Χριστω δια του ευαγγελιου, 7 οὗ εγενομην διακονος κατα την
δωρεαν της χαριτος του Θεου, την δοθεισαν μοι κατα την ενεργειαν της δυναμεως αυτου.
8 Εμοι,[6] τω ελαχιστοτερω παντων[7] ἁγιων, εδοθη ἡ χαρις αὑτη, εν τοις εθνεσιν
ευαγγελισασθαι τον ανεξιχνιαστον πλουτον του Χριστου, 9 και φωτισαι παντας τίς ἡ[8]
οικονομια του μυστηριου του αποκεκρυμμενου απο των αιωνων εν τω Θεω τω τα παντα
κτισαντι δια Ιησου Χριστου· 10 ἱνα γνωρισθη[9] νυν ταις αρχαις και ταις εξουσιαις εν τοις
επουρανιοις, δια της Εκκλησιας, ἡ πολυποικιλος σοφια του Θεου, 11 κατα προθεσιν των
αιωνων ἣν εποιησεν εν Χριστω Ιησου τω Κυριω ἡμων, 12 εν ᾧ εχομεν την παρρησιαν και
την προσαγωγην εν πεποιθησει δια της πιστεως αυτου. 13 Διο αιτουμαι μη εκκακειν εν ταις
θλιψεσιν μου[10] ὑπερ ὑμων,[11] ἡτις εστιν δοξα ὑμων.

[Prayer]

14 Τουτου χαριν καμπτω τα γονατα μου προς τον Πατερα του Κυριου ἡμων Ιησου
Χριστου, 15 εξ οὗ πασα πατρια εν ουρανοις και επι γης ονομαζεται, 16 ἱνα δωη ὑμιν, κατα
τον πλουτον της δοξης αυτου: δυναμει κραταιωθηναι δια του Πνευματος αυτου εις τον εσω
ανθρωπον· 17 κατοικησαι τον Χριστον δια της πιστεως εν ταις καρδιαις ὑμων, εν αγαπη
ερριζωμενοι και τεθεμελιωμενοι 18 ἱνα εξισχυσητε καταλαβεσθαι (συν πασιν τοις ἁγιοις) τί
το πλατος και μηκος και βαθος και ὑψος· 19 γνωναι τε την ὑπερβαλλουσαν της γνωσεως
αγαπην του Χριστου—ἱνα πληρωθητε εις παν το Πληρωμα του Θεου.
20 Τω[12] δε δυναμενω ὑπερ παντα ποιησαι ὑπερεκπερισσου ὧν αιτουμεθα ἢ νοουμεν,
κατα την δυναμιν την ενεργουμενην εν ἡμιν, 21 αυτω ἡ δοξα εν τη Εκκλησια εν Χριστω
Ιησου,[13] εις πασας τας γενεας του αιωνος των αιωνων. Αμην.

[Putting the theology into practice]

[Unity]

4.1 Παρακαλω ουν ὑμας εγω, ὁ δεσμιος εν Κυριω, αξιως περιπατησαι της κλησεως ἧς
εκληθητε, 2 μετα πασης ταπεινοφροσυνης και πραοτητος, μετα μακροθυμιας, ανεχομενοι
αλληλων εν αγαπη, 3 σπουδαζοντες τηρειν την ἑνοτητα[14] του Πνευματος εν τω συνδεσμω της
ειρηνης. 4 Ἑν σωμα και ἑν Πνευμα (καθως και εκληθητε εν μια ελπιδι της κλησεως ὑμων),[15]

---

[1] ακρογωνιαιου || ακρογονιαιου 2352
[2] πασα || 1 η [5%] 444
[3] αυξει || αυξη 824
[4] κατοικητηριον || κατηκοιτηριον 1617
[5] μοι || --- 394
[6] εμοι || 1 δε 204
[7] παντων || 1 των [5%] 328
[8] η || --- 1072
[9] γνωρισθη || γνωσθη [5%] 201
[10] μου || --- 1761
[11] υμων || ημων 2431
[12] τω || το 2431
[13] ιησου || --- 1865
[14] ἑνοτητα || ενοτητα 2466
[15] υμων || ημων 2466

5 εἱς Κυριος, μια πιστις, ἑν βαπτισμα, 6 εἱς Θεος και Πατηρ παντων, ὁ επι παντων και δια
παντων[1] και εν πασιν ἡμιν.

[Building up the body]

7 Ἑνι δε ἑκαστω ἡμων εδοθη ἡ χαρις κατα το μετρον της δωρεας του Χριστου. 8 Διο
λεγει, “Αναβας εις ὑψος ηχμαλωτευσεν αιχμαλωσιαν, και εδωκεν δοματα τοις ανθρωποις.”
9 (Το δε ‘ανεβη’ τί εστιν ει μη ὁτι και κατεβη πρωτον εις τα κατωτερα μερη της γης? 10 Ὁ
καταβας αυτος εστιν και ὁ αναβας ὑπερανω παντων των ουρανων, ἱνα πληρωση τα παντα.)
11 Και αυτος εδωκεν τους μεν αποστολους, τους δε προφητας, τους δε ευαγγελιστας, τους δε
ποιμενας και διδασκαλους, 12 προς τον[2] καταρτισμον των ἁγιων εις εργον διακονιας, εις
οικοδομην του σωματος του Χριστου, 13 μεχρι καταντησομεν οἱ παντες εις την ἑνοτητα της
πιστεως και της επιγνωσεως του Υἱου του Θεου, εις ανδρα τελειον, εις μετρον ἡλικιας του
πληρωματος του Χριστου· 14 ἱνα μηκετι ωμεν νηπιοι, κλυδωνιζομενοι και περιφερομενοι
παντι ανεμω της διδασκαλιας, εν τη κυβεια των ανθρωπων εν πανουργια προς την μεθοδειαν[3]
της πλανης· 15 αληθευοντες δε εν αγαπη, αυξησωμεν εις αυτον τα παντα ὅς εστιν ἡ κεφαλη, ὁ
Χριστος· 16 εξ οὗ παν το σωμα, συναρμολογουμενον και συμβιβαζομενον δια πασης ἁφης[4] της
επιχορηγιας, κατ’ ενεργειαν εν μετρω ἑνος ἑκαστου μερους, την αυξησιν του σωματος[5]
ποιειται εις οικοδομην ἑαυτου εν αγαπη.

[Put away the old, put on the new]

17 Τουτο ουν, λεγω και μαρτυρομαι εν Κυριω: μηκετι ὑμας[6] περιπατειν καθως και τα
λοιπα εθνη περιπατει, εν ματαιοτητι του νοος αυτων, 18 εσκοτισμενοι τη διανοια, οντες[7]
απηλλοτριωμενοι[8] της ζωης του θεου, δια την αγνοιαν την ουσαν εν αυτοις[9] δια την
πωρωσιν της[10] καρδιας αυτων, 19 οἱτινες, απηλγηκοτες, ἑαυτους παρεδωκαν τη ασελγεια, εις
εργασιαν ακαθαρσιας πασης εν πλεονεξια. 20 Ὑμεις δε ουχ οὑτως εμαθετε τον Χριστον—
21 ειγε αυτον ηκουσατε και εν αυτω εδιδαχθητε (καθως εστιν αληθεια εν τω Ιησου):
22 αποθεσθαι ὑμας, κατα την προτεραν αναστροφην, τον παλαιον ανθρωπον (τον φθειρομενον
κατα τας επιθυμιας της απατης), 23 ανανεουσθαι δε τω πνευματι του νοος ὑμων, 24 και
ενδυσασθαι[11] τον καινον ανθρωπον, τον κατα Θεον κτισθεντα, εν δικαιοσυνη[12] και ὁσιοτητι
της αληθειας.

[Practical instruction]

25 Διο, αποθεμενοι το ψευδος, λαλειτε αληθειαν ἑκαστος μετα του πλησιον αυτου, ὁτι
εσμεν αλληλων μελη. 26 Οργιζεσθε και μη ἁμαρτανετε· ὁ ἡλιος μη επιδυετω επι τω
παροργισμω ὑμων, 27 μηδε[13] διδοτε τοπον τω διαβολω. 28 Ὁ κλεπτων μηκετι κλεπτετω,
μαλλον δε κοπιατω, εργαζομενος το αγαθον ταις[14] χερσιν, ἱνα εχη[15] μεταδιδοναι τω χρειαν
εχοντι. 29 Πας λογος σαπρος εκ του στοματος ὑμων μη εκπορευεσθω, αλλ’ ει τις αγαθος
προς οικοδομην, της χρειας, ἱνα δω χαριν τοις[16] ακουουσιν. 30 Και μη λυπειτε[17] το Πνευμα
το Ἁγιον του Θεου, εν ᾧ εσφραγισθητε εις ἡμεραν απολυτρωσεως. 31 Πασα πικρια και θυμος

---

[1] και δια παντων || --- 1732 [homoioteleuton]
[2] τον || --- 1075
[3] μεθοδειαν || μεθοδιαν [20%] 1892
[4] ἁφης || αφης 757,1248,1732,1865,1892,2352
[5] του σωματος || --- [1%] 201
[6] υμας || ημας 1548
[7] οντες || οιτινες 1248
[8] απηλλοτριωμενοι || απηλλωτριωμενοι 1248
[9] αυτοις || εαυτοις 1248
[10] της || την 201
[11] ενδυσασθαι || εδυσασθε 1503
[12] δικαιοσυνη || δικαιωσυνη 1548
[13] μηδε || μη 1617
[14] ταις || 1 ιδιαις (16%) 2080
[15] 757 is missing two folios, from here to the end.
[16] τοις || της 824,1072
[17] λυπειτε || λυπειται 1732 || λυπητε 604

και οργη και κραυγη και βλασφημια αρθητω αφ' ὑμων,[1] συν παση κακια. 32 Γινεσθε δε εις
αλληλους χρηστοι, ευσπλαγχνοι, χαριζομενοι ἑαυτοις, καθως και ὁ Θεος εν Χριστω
εχαρισατο ὑμιν.[2]

[Walk in love]

5.1 Γινεσθε ουν μιμηται του Θεου ὡς τεκνα αγαπητα, 2 και περιπατειτε εν αγαπη,
καθως και ὁ Χριστος ηγαπησεν ἡμας και παρεδωκεν ἑαυτον ὑπερ ἡμων, προσφοραν και
θυσιαν τω Θεω εις οσμην ευωδιας. 3 Πορνεια δε και πασα ακαθαρσια ἢ πλεονεξια μηδε
ονομαζεσθω εν ὑμιν (καθως πρεπει ἁγιοις)· 4 και αισχροτης και μωρολογια ἢ ευτραπελια (τα
ουκ ανηκοντα), αλλα μαλλον ευχαριστια. 5 Τουτο γαρ ιστε[3] γινωσκοντες ὁτι: πας πορνος ἢ
ακαθαρτος ἢ πλεονεκτης (ὅς εστιν ειδωλολατρης), ουκ εχει κληρονομιαν εν τη βασιλεια του
Χριστου και Θεου. 6 Μηδεις ὑμας απατατω[4] κενοις λογοις, δια ταυτα γαρ ερχεται ἡ οργη
του Θεου επι τους υἱους της απειθειας. 7 Μη ουν γινεσθε συμμετοχοι αυτων 8—ητε γαρ ποτε
σκοτος, νυν δε φως εν Κυριω.

[Walk in light]

Ὡς τεκνα φωτος περιπατειτε 9 (ὁ γαρ καρπος του Πνευματος εν παση αγαθωσυνη[5] και
δικαιοσυνη[6] και αληθεια), 10 δοκιμαζοντες τί εστιν[7] ευαρεστον τω Κυριω.[8] 11 Και μη
συγκοινωνειτε τοις εργοις τοις ακαρποις του σκοτους, μαλλον δε και ελεγχετε. 12 (Τα γαρ
κρυφη[9] γινομενα ὑπ' αυτων αισχρον εστιν και λεγειν.) 13 Τα δε παντα, ελεγχομενα, ὑπο του
φωτος φανερουται,[10] παν γαρ το φανερουμενον φως εστιν. 14 Διο λεγει: "Εγειραι, ὁ
καθευδων, και αναστα εκ των νεκρων, και επιφαυσει σοι ὁ Χριστος."

[Walk in wisdom]

15 Βλεπετε ουν πως ακριβως περιπατειτε, μη ὡς ασοφοι αλλ' ὡς σοφοι,
16 εξαγοραζομενοι τον καιρον, ὁτι αἱ ἡμεραι πονηραι εισιν. 17 Δια τουτο μη γινεσθε
αφρονες, αλλα συνιεντες τί το θελημα του Κυριου. 18 Και μη μεθυσκεσθε οινω, εν ᾧ εστιν
ασωτια· αλλα πληρουσθε εν Πνευματι, 19 λαλουντες ἑαυτοις ψαλμοις και ὑμνοις και ωδαις
πνευματικαις, αδοντες και ψαλλοντες εν τη καρδια ὑμων τω Κυριω· 20 ευχαριστουντες
παντοτε ὑπερ παντων, εν ονοματι του Κυριου ἡμων, Ιησου Χριστου, τω Θεω και Πατρι,
21 ὑποτασσομενοι αλληλοις εν φοβω Θεου.

[Relationships within the home]

[About wives]

5.22 Αἱ γυναικες, τοις ιδιοις ανδρασιν ὑποτασσεσθε, ὡς τω Κυριω, 23 ὁτι ανηρ εστιν
κεφαλη της γυναικος ὡς και ὁ Χριστος Κεφαλη της Εκκλησιας—και αυτος εστιν Σωτηρ του
σωματος. 24 Αλλ' ὡσπερ ἡ Εκκλησια ὑποτασσεται τω Χριστω, οὑτως και αἱ γυναικες τοις
ιδιοις ανδρασιν εν παντι.

[About husbands]

25 Οἱ ανδρες, αγαπατε τας γυναικας ἑαυτων καθως και ὁ Χριστος ηγαπησεν την
Εκκλησιαν και ἑαυτον παρεδωκεν ὑπερ αυτης, 26 ἱνα αυτην[11] ἁγιαση,[12] καθαρισας τω λουτρω
του ὑδατος εν ῥηματι, 27 ἱνα παραστηση αυτην ἑαυτω—ενδοξον την εκκλησιαν—μη εχουσαν
σπιλον[13] ἢ ῥυτιδα ἢ τι των τοιουτων, αλλ' ἱνα ᾖ ἁγια και αμωμος. 28 Οὑτως οφειλουσιν οἱ

---

[1] υμων 2466c || ημων 2466
[2] υμιν || ημιν [65%] 604
[3] ιστε || εστε [70%] 18,35,386,1100,2466 [they may have made the change independently, and thus not form a sub-group]
[4] απατατω || απατω 1248
[5] αγαθωσυνη || αγαθοσυνη 1725
[6] και δικαιοσυνη || --- 1892 [homoioteleuton]
[7] εστιν 1892c || --- 204,1892
[8] εστιν ευαρεστον τω κυριω || ~ 2341 328
[9] κρυφη 1248c || κριφη 1248
[10] φανερουται || φανερουνται [3%] 201
[11] αυτην || εαυτην 201
[12] αγιαση || 1 και 201
[13] σπιλον || σπιλλον 328

ανδρες αγαπαν τας ἑαυτων γυναικας ὡς τα ἑαυτων σωματα· ὁ αγαπων την ἑαυτου γυναικα
ἑαυτον αγαπα. 29 Ουδεις γαρ ποτε[1] την ἑαυτου σαρκα εμισησεν· αλλα εκτρεφει και θαλπει
αυτην, καθως και ὁ Κυριος την Εκκλησιαν 30—ὁτι μελη εσμεν[2] του σωματος αυτου, εκ της
σαρκος αυτου και εκ των οστεων αυτου. 31 "Αντι τουτου καταλειψει ανθρωπος τον πατερα
αυτου και την μητερα και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου, και εσονται οἱ δυο εις
σαρκα μιαν." 32 Το μυστηριον τουτο μεγα εστιν, εγω δε λεγω εις Χριστον και εις[3] την
Εκκλησιαν.

33 Πλην και ὑμεις[4] οἱ καθ' ἑνα:[5] ἑκαστος την ἑαυτου γυναικα οὑτως αγαπατω ὡς
ἑαυτον, ἡ δε γυνη ἱνα φοβηται[6] τον ανδρα.

[About children]

6.1 Τα τεκνα, ὑπακουετε τοις γονευσιν ὑμων εν Κυριω, τουτο γαρ εστιν δικαιον.
2 "Τιμα τον πατερα σου και την μητερα"—ἡτις εστιν εντολη πρωτη εν επαγγελια—3 "ἱνα ευ
σοι γενηται και εση μακροχρονιος επι της γης". 4 Και οἱ πατερες, μη παροργιζετε τα τεκνα
ὑμων, αλλ' εκτρεφετε αυτα εν παιδεια και νουθεσια Κυριου.

[About slaves and masters]

5 Οἱ δουλοι, ὑπακουετε τοις κυριοις[7] κατα σαρκα μετα φοβου και τρομου, εν ἁπλοτητι
της[8] καρδιας ὑμων, ὡς τω Χριστω· 6 μη κατ' οφθαλμοδουλιαν,[9] ὡς ανθρωπαρεσκοι, αλλ' ὡς
δουλοι του Χριστου, ποιουντες το θελημα του Θεου εκ ψυχης, 7 μετ' ευνοιας δουλευοντες,[10]
τω Κυριω και ουκ ανθρωποις, 8 ειδοτες ὁτι ὃ εαν τι ἑκαστος ποιηση αγαθον, τουτο
κομιειται[11] παρα του Κυριου, ειτε δουλος ειτε ελευθερος.

9 Και οἱ κυριοι, τα αυτα ποιειτε προς αυτους, ανιεντες την απειλην, ειδοτες ὁτι και
ὑμων αυτων ὁ[12] Κυριος εστιν εν ουρανοις, και προσωποληψια[13] ουκ εστιν παρ' αυτω.

[Spiritual warfare]

6.10 Το λοιπον, αδελφοι μου, ενδυναμουσθε εν Κυριω και εν τω κρατει της ισχυος αυτου.
11 Ενδυσασθε την πανοπλιαν του Θεου προς το δυνασθαι[14] ὑμας[15] στηναι προς τας μεθοδειας
του διαβολου. 12 Ὁτι ουκ εστιν ἡμιν ἡ παλη προς αἱμα και σαρκα, αλλα προς τας αρχας,
προς τας εξουσιας, προς τους κοσμοκρατορας του σκοτους του αιωνος τουτου, προς τα
πνευματικα της πονηριας εν τοις επουρανιοις. 13 Δια τουτο αναλαβετε την πανοπλιαν του
Θεου, ἱνα δυνηθητε αντιστηναι εν τη ἡμερα τη πονηρα, και ἁπαντα κατεργασαμενοι, στηναι.

14 Στητε ουν, περιζωσαμενοι την οσφυν ὑμων εν αληθεια, και ενδυσαμενοι τον θωρακα
της δικαιοσυνης, 15 και ὑποδησαμενοι[16] τους ποδας εν ἑτοιμασια του ευαγγελιου της ειρηνης·
16 επι πασιν, αναλαβοντες τον θυρεον της πιστεως, εν ᾧ δυνησεσθε παντα τα βελη του
πονηρου τα πεπυρωμενα σβεσαι· 17 και, την περικεφαλαιαν του σωτηριου δεξασθαι και την
μαχαιραν του Πνευματος, ὅ εστιν ῥημα Θεου· 18 δια πασης προσευχης και δεησεως
προσευχομενοι εν παντι καιρω εν Πνευματι, και εις αυτο τουτο αγρυπνουντες εν παση
προσκαρτερησει και δεησει περι παντων των ἁγιων—19 και ὑπερ εμου, ἱνα μοι δοθη λογος,

---

[1] ποτε || --- 1892
[2] εσμεν || 1 εκ 1761
[3] εις || --- [15%] 201,1617
[4] υμεις || ημεις 1617,1892
[5] καθένα || καθ' ἑνα 201,1248 || both 1865
[6] φοβηται || φοβητε 328
[7] κυριοις || 1 τοις 1892
[8] της 1503c || --- [20%] 328,1249,1503,1892
[9] οφθαλμοδουλιαν || οφθαμοδουλιαν 1855
[10] δουλευοντες || 1 ως [30%] 1100c,1761,2080
[11] κομιειται || κομιειτε 1100
[12] ο || --- 1725
[13] προσωποληψια || προσωπολιψια 1897
[14] δυνασθαι || δυνασθε 1617
[15] υμας || --- 2431
[16] υποδησαμενοι || υποδυσαμενοι [25%] 328,1249,1855,2080,2431

εν ανοιξει του στοματος μου, εν παρρησια γνωρισαι το μυστηριον του ευαγγελιου, 20 ὑπερ
οὗ πρεσβευω εν ἁλυσει·[1] ἱνα εν αυτω παρρησιασωμαι, ὡς δει με λαλησαι.

[Closing greetings]

6.21 Ἱνα δε ειδητε και ὑμεις τα κατ' εμε, τί πρασσω, παντα ὑμιν γνωρισει Τυχικος, ὁ
αγαπητος αδελφος και πιστος διακονος εν Κυριω· 22 ὃν επεμψα προς ὑμας εις αυτο τουτο:
ἱνα γνωτε τα περι ἡμων και παρακαλεση τας καρδιας ὑμων.[2]

23 Ειρηνη τοις αδελφοις, και αγαπη μετα πιστεως, απο Θεου Πατρος και Κυριου
Ιησου Χριστου.

24 Ἡ χαρις μετα παντων των αγαπωντων τον Κυριον ἡμων, Ιησουν Χριστον, εν
αφθαρσια. Αμην.[3]

---

[1] ἁλυσει || αλυσει 386

[2] υμων || ημων 1249

[3] The Greek font used is Bwgrkl and may be downloaded free from http://www.bibleworks.com.